

Излазак на изборе не доноси ништа осим додатне легализације и легитимизације „Вучићевог режима и владајућег поретка“, изјавио је у интервјуу ФоНету историчар и бивши дипломата Милан Ст.Протић, који сматра да је „Косово изгубљено и да не треба на то трошити додатну енергију“.

Он објашњава да су САД „кренуле у офанзиву у контексту решавања косовског питања“, јер је процењено да би се на тој теми, пре председничких избора, могла остварити победа.

У серијалу Квака 23, Протић је новинарки Даници Вученић рекао да би изласком на изборе „опозиција изгубила и оно мало подршке коју има међу грађанима и доказала да на доста јасан начин сарађује са режимом“.

Према његовом мишљењу, будућа одлука Демократске странке (ДС) у вези са бојкотом избора, „због традиције и дуговечности, важнија је од одлука других странака“.

Предвиђа да ће ДС „изгласати бојкот“, јер „не види да имају другу опцију“, али у опозицији, с друге стране, не види жељу да уђе у бескомпромисни сукоб са режимом. Не види ни сврху разговора о изборним условима, које назива „ријалити програмом“ и објашњава да је за успех бојкота важно „колико се партија опозиције одлучи на овај корак, али и проценат грађана који ће изаћи на биралишта“.

У случају „активног бојкота, са другачијим порукама грађанству него до сада, а не само неучествовања, опозиција би са оптимизмом могла да очекује излазност око или испод 40 процената“, уверен је Протић. Како сматра, „то би био успех бојкота, али чак и да више људи изађе, чињеница да главне опозиционе партије не учествују свима показује да владајући режим нема пун легитимитет и да је трчао трку без правих и озбиљних ривала“.

Изјавом да му је свеједно да ли опозиција излази на изборе, Вучић показује да „није свестан да копа рупу у коју ће сам да упадне

Изјавом да му је свеједно да ли опозиција излази на изборе, Вучић показује да „није свестан да копа рупу у коју ће сам да упадне“, тврди Протић и подсећа да „демократија подразумева равнотежу и потребу власти да има политичке противнике који мисле другачије и са којима се такмичи“.

Од „паметног човека на власти“ он би очекивао да каже да му је жао што је опозиција слаба и да је Србији потребна јака опозиција, јер стабилност и напредак земље зависе и од тога колико су политички чиниоци међусобно равноправни.

У Србији се „демократија никада није подразумевала, сем, можда, у неком тренутку после 5. октобра“, оценио је Протић. Говорећи о опцијама опозиције, приметио је да се она налази у некој врсти „пат позиције“, пошто не може да оствари пуну победу ни изласком на изборе, али ни бојкотом.

Одговорност пребацује и на опозицију, јер је „разједињена, недорасла и прилично стереотипна“, а показује, у извесној мери, и „намеру да саучествује у политичком поретку који је одавно престао да буде демократски“.

Протић „фронтални сукоб“ са властима види као бескомпромисно супротстављање владајућем поретку кроз свакодневну комуникацију са грађанима. Од села до села и града до града, уз понављање исте приче 1.000 пута, акције на улицама и митинге, „па макар их полиција тукла и разбијала“.

„То што видим је да део опозиције тактизира и није спреман на бескомпримисно супротстављање владајућем поретку и зато лоше пролази у бирачком телу“, каже Протић.

С друге стране, он мисли да је власт сада у „фази стагнације и да ће неминовно да крене наниже. Од самог почетка показује неку врсту фрустрације и несигурности, уз недостатак самопоуздања, без обзира на подршку грађана на изборима, рекао је Протић, који такво понашање објашњава „аутсајдерским синдромом“.

Мада се не слаже са оценама да се „Вучић плаши“, сматра да он ужива у позицији апсолутног владара, али да га та позиција чини и несигурним. „Није дорастао да буде председник Републике“, тврди Протић и констатује да би власт, да је заиста сигурна у подршку народа, сама понудила опозицији да формира прелазну владу до избора, знајући да ће да је победи на изборима.

Насупрот томе, „поред подршке грађана, желе све медије, све таблоиде, да угуше сва регулаторна тела, да се у Србији не чује ни један глас“, указао је он и предочио да је Србија у политичкој кризи „већ дуги низ година“.

„Пропада јер имамо све мање људи, јер деца одлазе већ деценијама, јер је економска ситуација катастрофална, јер смо постали неписмени, примитивни и све смо гори, а национални морал нам је на најнижој могућој степеници“, оценио је Протић. Разговоре власти и опозиције, он види као „додатни ријалити у Србији, уз Фарму и Задругу, у коме се појављују најопскурнији представници режима и поједини представници опозиције, где се вређају и свађају, па грађани не знају о чему се стварно разговара“.

Инсистирање Србије на свом територијалном интегритету“ она се потпуно уклапа у западне интересе, јер „инсистирањем на том питању Србија не може да постави легитимно питање права Срба у Босни

Коментаришући учестале посете америчких и европских дипломата, Протић је уочио да

се „ни западњаци, али ни друга велика сила насупрот њима, нису кроз историју прославили доследношћу и јасним и непромењљивим ставовима“. Сматра да „рачуница Запада да ће снажни Вучић у Србији да реши Косово не стоји, јер он неће испоручити решење зато што то нико пре њега није урадио и то питање ће остати да се вуче и да оптерећује Србију док не цркне“.

Као некадашњи амбасадор у Вашингтону, истиче да је Америка кренула у дипломатску офанзиву у вези са Косовом, што га подсећа на период југословенске кризе. Тада су САД, после неуспеха Европљана, овде ушле на велика врата и издејствовале Дејтонски споразум, очекујући касније кооперативност Милошевића у Рамбујеу, па је „уследила казна“. Одговарајући на питање колики је Вучићев простор да одбије понуду око решења за Косово, Протић је протумачио „да је ту на делу иста немушта прича годинама, без обзира ко је на власти – компромис само не знамо у чему се састоји, да нико не изгуби све, а да свако добије по нешто“. Он и данас мисли оно што је написао пре неколико година да је „Косово изгубљено и да не треба на то трошити додатну енергију“.

Да се не враћамо на то како смо до ове позиције дошли, потпуно је сваком политичару у Србији јасно, само што су они неискрени, да је то изгубљена битка, нагласио је Протић. Каже, међутим, да је на мантри која је „створена још у Слобино време, којом се омађијава овај народ, који је од целе своје историје упамтио једино косовски бој из народне песме, изграђен цео мит који је у функцији оправдавања аутократске власти у Србији“.

Сматра да је погрешно инсистирање већине опозиције на нерешавању косовског питања, не само зато што због таквог става нема подршку западних земаља, већ и зато што „не види да у томе Србија може да оствари свој интерес“. Према његовом ставу, битан фактор се односи и на „инсистирање Србије на свом територијалном интегритету“ у чему се она потпуно уклапа у западне интересе, јер „инсистирањем на том питању Србија не може да постави легитимно питање права Срба у Босни“.

„У очима Запада, Босна је неупоредиво значајнија од Косова, она је и данас, али и историјски најосетљивија тачка на Балкану и за Запад је најважније да се очува дејтонска Босна и да се не пружи прилика да се постави питање са аргументом „ако могу Албанци на Косову, зашто не могу Срби у Босни“, објашњава Протић. Говорећи о америчком интересу око Косова, он мисли да је реч о покушају председника Трампа да, пред тамошње изборе, после великих спољнополитичких пораза, оствари макар једну победу.

„Иако Косово није велика светска тема, процењено је да би ту могло бити резултата“, рекао је Протић и проценио да би интерес за Косово додатно могао да буде појачан, ако Бајден буде кандидат демократа на изборима. Бајден је био укључен у тај проблем на лош начин за нас, али и неелегантан за њега самог, закључио је Протић.

(Фонет)